

Reakcje w układzie kwas - zasada

1. Wykonanie ćwiczenia

1.1. Miareczkowanie mocnej zasady mocnym kwasem.

25 cm³ 0,1 M NaOH + 25 cm³ wody destylowanej [odmierzyć za pomocą cylindra miarowego] wlać do zlewki, w której znajduje się mieszadełko magnetyczne. Do roztworu dodać 5-10 kropli wskaźnika wytypowanego przez prowadzącego ćwiczenia (*błękitu bromotymolowego, oranżu metylowego, fenoloftaleiny lub czerwieni metylowej*). Uruchomić mieszadło, zanurzyć elektrodę i miareczkować z biurety roztworem 0,1 M HCl notując wskazania pH-metru, co 1 cm³, a gdy pH będzie bliskie 5 miareczkować co 0,5 cm³. Jednocześnie obserwować i notować zmiany zabarwienia roztworu. Po dojściu do pH 3,5-4 przerwać miareczkowanie.

1.2. Miareczkowanie mocnej zasady mocnym kwasem wobec innych wskaźników.

Miareczkowania wykonać podobnie jak w pkt.1.1. wykorzystując inne dostępne wskaźniki.

1.3. Miareczkowanie mocnej zasady słabym kwasem.

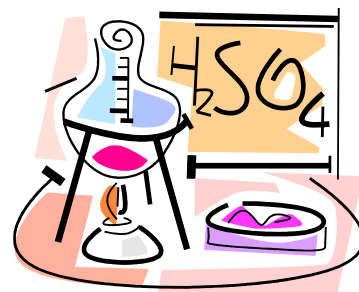
0,1 M NaOH miareczkować roztworem 0,1 M CH₃COOH.

Następne czynności wykonać jak w pkt.1.1.

1.4. Miareczkowanie słabej zasady mocnym kwasem.

0,1 M NH₃ aq. miareczkować roztworem 0,1 M HCl.

Następne czynności wykonać jak w pkt.1.1.

Opracowanie wyników

- wyniki pomiarów należy ująć w formie tabeli (*ilość cm^3 czynnika miareczkującego od pH*). Na ich podstawie sporządzić wykres zależności pH roztworu od objętości czynnika miareczkującego. Na wykresach zaznaczyć punkt zobojętnienia i punkt nasycenia równoważnikowego. Przeprowadzić krótką charakterystykę krzywych miareczkowania
- na podstawie obserwacji zmiany barwy roztworów w trakcie miareczkowania wykonanego wg punktów 1.1., 1.2. lub 1.3., 1.4., podać zakres pH zmiany barwy stosowanych wskaźników oraz ocenić ich przydatność do oznaczania punktów nasycenia równoważnikowego dla danego układu miareczkowania.

2. Wnioski

3. Zakres materiału:

- teoria Brönsteda kwasów i zasad
- iloczyn jonowy wody; pojęcie pH
- reakcje kwasów z zasadami:
  - mocny kwas – mocna zasada
  - mocny kwas – słaba zasada
  - słaby kwas – słaba zasada
  - słaby kwas – mocna zasada
- wskaźniki pH
- bufory

4. Literatura

- J. Minczewski, *Chemia analityczna* PWN W-wa 1965 str. 77-118
- G. Charlot, *Chemia nieorganiczna* PWN W-wa 1976 str. 32-46; 190-194
- J. Dobrowolski, *Chemia analityczna* PZWL W-wa 1972 str. 37-49; 52-82; 92-114, 346-361
- A. Bielański *Chemia ogólna i nieorganiczna* PWN W-wa str. 207-230
- W. Aleksiejew *Analiza jakościowa* PWN W-wa 1968 str. 109-114; 156-165

